

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 50.

15de december 1900.

26de aarg.

Han tror, han er voksen! ☞

Børneblad

ubkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer levers det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende reaktioner af bladet sendes til Rev. D. W. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar abonnentien, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bemærkninger til Bibelhistorien, stykke 99.

Den Helligaands udgydelse.

“Naar han, sandhedens aand, kommer, skal han veilede eder til al sandhed” (Joh. 16, 13).

Oftede havde Jesus lobet sine disciple, at han vilde sende dem sin Helligaand. Det var til stor trøst for dem.

Ved sin himmelfart havde han gjentaget det løfte til dem og tillige sagt dem, at de skulde holde sig stille i Jerusalem, indtil den Helligaand kom over dem som en daab.

Paa en af disse bentedage valgte de Mattias til at være apostel i Judas's sted. Tolvtallet skulde være fuldt.

Ti dage efter himmelfarten, paa den femtiende dag efter paasten, stede opfyldelsen af Jesu løfte. Det var paa den jødiske pinsefest. Da skulde jødefolket bringe førstegrødens brød som et offer for Herren (3 Mos. 23, 15 flg.). Paa denne pinsefest havde Herren bestemt et bedre høstoffer. Thi nu skulde indhøstningen af det, som Jesus havde saaet, begynde.

Saa merke vi os, hvad der stede paa denne dag:

En mægtig lyd som af en storm drog hen over byen og faldte det hus, hvor disciplene, baade de elleve og mange andre af Jesu tilhængere, var samlede. Det var stormklokken, som ringede folk sammen.

Over disciplenes hoveder saaes tunger som af ild. Det var tegn paa den Helligaand, som nu meddelte sig til disciplene, — tegn paa, at de fik tunger til at tale guddommelige ting i alle slags sprog, og at deres tale skulde lyse op i mørket, tænde hjerterne an, opvarme dem og rense dem fra synden.

Disse ting hørte og saa folket, som ved stormlyden var samlet til disciplenes hus, men de skjønte ikke, hvad det skulde betyde, og de kunde ikke forklare sig dette under. Thi de, som var samlede, talte forskjellige tungemaal, men alligevel kunde enhver høre og forstaa, hvad der blev

sagt af de galilæiske disciple. Tilhørerne hørte det i sit eget tungemaal.

Dette var et tegn paa, at Kristi evangelium skulde blive prædikeret i alle verdenssprog. Det er ogsaa steet ved apostlerne og siden ved den kristne missionsarbejde. Kristi evangelium har forenet igjen, hvad den menneskelige hovmod ved babels forvirring adskilte.

Mens folket forundrede sig over de ting, som de saa og hørte, stod Peter frem og forklarede for dem alle disse ting. Han holdt en prædiken for dem om Jesus, om hans kraftige gerninger, hvorved han havde bevist, at han var Guds søn. Denne Jesus havde de, jøberne, korsfæstet; der- ved havde de gjort en stor synd. Men denne deres store synd havde maattet tjene Guds evige frelsesraad. Thi Jesus skulde dø for verdens synd. Saa var baade Faderens og Sønnens evige vilje.

Da derfor Jesus var død og begravet, kunde ikke døden længere holde ham. Han opstod fra de døde; nu var han opfaren til himmels. Derfra sendte han sin Helligaand, saasom profeterne og Jesus selv havde sagt. Dette var det, de nu hørte og saa.

Saaledes forklarede Peter disse ting for folket.

Denne Peters prædiken gik folket til hjerte. De blev forsærbede over, hvad de havde gjort mod Jesus, og spurgte: Hvad skal vi gjøre? Peter svarede: Ombender eder! det vil sige: fatter et andet sind, og lad eder døbe i Jesu Kristi navn til syndernes forladelse, og I skal saa den Helligaands gave.

Her har Peter vist os frelsens vei: ombendelse, det vil sige: anger over synden, tro paa Kristus og den Helligaands gave til helliggjørelse i et nyt levnet. For saadanne er da daaben et pant, en forsikring om deres synders forladelse.

3000 sjæle, som hørte denne Peters prædiken, lod sig døbe og lagdes derved til Kristi menighed. Thi de, som tror og bliver døbt, hører til Kristi menighed.

Tilslut har vi en kort beskrivelse af denne første kristne menighed. De kom daglig sammen for at høre Guds ord og derved styrkes i troen. De holdt sig til apostlernes lære. De blev ikke forvirrede af falske lærere, som kom med menneskelige paafund og sine egne selblabede tanker.

De kom sammen til bøn. De huskede, hvad Jesus havde sagt: “Hvabsomhelst I beder Faderen om i mit navn, skal han give eder.”

De kom sammen til nadveren. De glemte

ikke, hvad Jesus havde sagt: "Dette gjører til min ihukommelse!"

Den første kristne menighed var flittig til at bruge naademidlerne. Derfor var denne menighed en saa tro og skjøn menighed og blev velsignet af Herren. Den var rig paa tro og kjærlighed og gode gjerninger. De første kristne, staar der, folgte, hvad de eiede, og uddelte til dem, som var trængende. De lod ikke nogen lide nød. En saadan menigheds vidnesbyrd i ord og vandel maatte brage mange til Herren.

Kast dit brød paa vandet!

En varm eftermiddag i august kom en gut med en stor, tung kurv, arbejdende sig møjsommeligt op over en stor bakke. Han var sendt hjemmefra med nogle varer til en kunde, der boede i nogen afstand fra byen. Gutten var spinkel bygget, og byrden var næsten over hans kræfter. Flere gange satte han sig for at hvile; men det syntes ham, som om han aldrig skulde naa op; og hver gang han løftede kurven paan, følte den tungere og tungere.

Da gutten var omtrent halvveis paa bakken, passerede en herre, der gik samme vei, forbi ham. Han havde ikke gaaet mange skridt, før end han atter vendte sig, betragtede gutten nogle øieblikke og sagde venligt:

"Det er en tung byrde, du har, min gut. Kom, skal jeg hjælpe dig" — hvorpaa herren tog kurven og bar den lige til toppen af bakken.

"Der. Tror du, at du kan bære den videre?" spurgte han smilende, da han satte kurven ned; "eller skal jeg bære den lidt længere?"

"O, nei tak, herre", svarede gutten med et taknemmeligt blik, "jeg kan godt bære den nu; jeg er Dem meget forbunden."

"Til tjeneste, min lille mand", svarede herren og gik videre.

Thye aar var forløbne siden den tid, da en ældre, noget før mand en aftenstund sad taus og ubevægelig i en gammel lænestol og med et flittigt blik stirrede paa taminilben. Han var alene og syntes at være i dybe tanker. Mens aabnedes døren til naboværelset, og en ung, elskelig pige med lette fjed traadte ind.

"Papa", sagde en velklingende, blid stemme, og en let haand berørte den gamle mands arm.

"Er det dig, kjære", svarede han med et dybt suk.

"Ja, papa", og den unge pige lænede sig op til ham, idet hun med sine fingre strøg de tynde,

graa haarlokker tilside, der hang i urede ned over hans pande.

"Jeg vil helst være alene i aften, Marie", sagde den gamle. "Jeg har meget at tænke over og venter besøden en forretningsmand."

Han kyskede hende sømt, men sukede dybt, idet han trykkede sine læber til hendes.

Den unge pige forlod atter værelset lige saa stille, som hun var kommen. Den gamle havde været temmelig rolig, før end hun kom ind; men efter at hun var gaaet, blev han urolig, reiste sig og gik heftigt frem og tilbage over gulvet. Saalebes vedblev han en halv times tid, idet han af og til stansede og lyttede. — Der ringedes med gadedørsklokken, og lidt efter traadte en fremmed ind.

"Undskyld min paatrængenhed, min herre", sagde den fremmede; "men det, jeg har erfaret denne aften, har tvunget mig til at opøge Dem uden et øieblikks ophold. Mit Navn er Greer, af Firmaet Greer, Miller & Co."

"Jeg kender Deres hus meget godt; og nu erindrer jeg meget ofte at have truffet sammen med Dem i Forretningsverdenen."

"Ganske rigtigt. De har ogsaa et par gange kjøbt varer af os", svarede Greer.

"Mr. Mason", vedblev han efter et øieblikks pause og med forandret stemme, "jeg har i aften, og frailder, hvis paalidelighed jeg ikke tør betvivle, erfaret, at Deres affærer er blevne alvorlig forviklede — at De, med andre ord, er lige paa randen af en bankrot. Sig mig oprigtigt, er det saa? Jeg spørger ikke af simpel nhøggerrighed, ikke af skjulte, uredelige grunde, men ene og alene i den hensigt, om muligt, at forhindre denne ulukke, saafremt det staar i min magt."

Mr. Mason blev ganske taus af overraskelse ved denne ubentebe erklæring. Han gjorde nogle anstrengelser for at tale, men formaadede ikke at sige et ord.

"Stol paa mig, min herre", vedblev den fremmede. "Stol paa mig som paa Deres egen broder; støt Dem til mig, hvis Deres egen kraft er isærd med at svigte. Sig mig oprigtigt — er forholdet saaledes, som jeg har nævnt?"

"Det er" — var alt, hvad kjøbmanden kunde saa over sine læber.

"Hvor meget vil kunne reddes Dem? Nævn mig summen, og er den indenfor grænserne af min formue, skal De have den i Deres haand i morgen. Kan \$20,000 bjerge Dem? — Lad da Deres sorg fare, mr. Mason; den sum skal De saa. Jeg ser ind til Dem imorgen. God-

She dein diu, katterus!

aften!" Den fremmede reiste sig og gik, førend den overraskede mr. Mason endnu var kommen til fuldkommen klarhed over, hvad han i disse øjeblikke havde oplevet og hørt.

Næste morgen indfandt mr. Greer sig efter løfte og leverede mr. Mason en bankanvisning paa \$10,000 samt en 30 Dages sigtbesked paa andre \$10,000, hvilket alt var lige saa godt som rene penge.

Mens papirerne endnu laa paa bordet, og førend mr. Mason havde reist sig til at røre ved dem, stansede han og saa alvorligt paa denne besynderlige mand, der saa pludselig havde traadt frem for ham som en opofrende ven, og sagde:

"Min kjære herre, jeg kan ikke forstaa dette. Mon ikke det hele er en misforstaaelse?"

"O nei. De har engang gjort mig en tjeneste, det er den, jeg nu søger at tilbagebetale. Denne er den første anledning, jeg har havt, og har derfor grebet den med begjærlighed."

"Gjort Dem en tjeneste! Naar?"

"For tyve aar siden", svarede manden. "Jeg var dengang en gut, og De en velholden mand. Paa en varm sommerdag blev jeg sendt afsted med en stor kurv til et fjernliggende sted. Mens jeg arbejdede mig opad bakken med denne byrde, næsten segnende af sølhede og træthed, kom De gaende forbi og ikke alene talte venligt til mig, men tog endog kurven og bar den lige op til toppen af høien. De kan ikke forestille Dem, hvor tjeneften rodfæstede sig i min erindring; jeg kunde aldrig glemme den. Jeg længtes bestandigt efter en leilighed til at vise Dem min taknemmelighed. Men aldrig kom der nogen saadan. Mangan gang sidenefter, naar jeg mødte Dem paa gaden, var det mig en fornøjelse at se ind i Deres ansigt; men jeg merkede godt, at De erindrede mig ikke. Alligevel har jeg betragtet Dem med ganske andre følelser, end jeg nærer for andre. Jafte sig jeg først høre om Deres forlegenhed, hvorpaa jeg stjødte mig til Dem. Resten ved De."

Mr. Mason var forbauselsen selv.

"Erindrer De ikke hint sammentræf paa bakken?" spurgte mr. Greer.

"Det er helt ubivisset af min hukommelse; men jeg synes dog nu ved Deres ord at saa en dunkel erindring om noget lignende. Men det var jo forresten en ubetydelighed, en saadan ubetydelighed, at den paa ingen maade staar i forhold til den opmærksomhed, De har stjænkset fagen."

"For mig var det ingen liden sag, min

herre", svarede han. "Jeg var en spinkel gut og ifærd med at hænke under den svære byrde, da De udtrakke haanden og bar den for mig. Det kunde jeg aldrig glemme. Lad mig nu derfor ved denne leilighed gjengjælde Dem hin tjeneste ved at bære Deres byrde, som nu er bleven Dem for tung, indtil vi atter er komne op paa bakken, hvor De paany vil bære istand til at bære den selv."

Mr. Mason var dybt bevæget. Han mang- lede ganske ord til at udtrykke sine følelser. Brødet, der var kastet paa vandet, var kommet tilbage efter mange dages forløb, og han op- samlede det igjen med glæde og taksigelse. Kjøb- manden blev frelst fra bankerotten.

Fredrik den store og bonden.

Kong Fredrik den store af Preussen, hvem man kaldte "den gamle Fritz", saa engang paa en ridetur en gammel bonde, der pløiede sin ager tæt ved og sang lystigt. "Du maa have det godt, gamle", sagde kongen; "er det din ager, som du arbejder saa flittig paa?" "Nei, herre", svarede bonden, som ikke kjenbte kongen, "jaa rig er jeg ikke, jeg er kun dagarbejder."

"Hvor meget fortjener du om dagen?" spurgte kongen. "En ort", svarede bonden. "En ort?" sagde kongen, "det er ikke meget, kan du komme ud med det?" "Komme ud?" svarede bonden, "det var ikke godt, om det skulde gaa med alt!" "Hvorledes det?" Bonden lo og sagde: "Nu, dersom I gjerne vil vide det, saa er 6 skilling nok for mig og min kone, med 6 skilling afbetaler jeg gammel gjæld, 6 skilling laaner jeg ud, og 6 skilling giver jeg for Guds skyld." "Det er en gaabe, som jeg ikke kan løse", svarede kongen. "Ja, saa skal jeg gjøre det", sagde bonden. "Jeg har hjemme hos mig mine gamle forældre, de har engang ernæret mig, da jeg var liden; nu da de er svage maa jeg ernære dem — det er gjælden, som jeg skal afbetale, og hertil bruger jeg 6 skilling om dagen. De næste 6 skilling anvender jeg paa mine børn, at de kan lære noget ærligt og undervises kristeligt. Det skal engang komme mig og min kone til gode, naar vi bliver gamle. Med de sidste 6 skilling underholder jeg to sygelige søstre, som det just ikke var min pligt at forsørge, — disse bortgiver jeg altsaa for Guds skyld."

Kongen, som likte dette svar meget godt, sagde: "Bra, gamle, nu vil jeg give dig en nøb at knække. Har du før seet mig?" "Aldrig."

"Før 5 minutter er gaaet, skal du se mig femti gange og bære alle femti af mine lige hjem med dig i lommen." "Ja, det er en gaade, som jeg ikke kan gjette", svarede bonden. "Nu, saa vil jeg gjøre det", sagde kongen, greb i lommen og talte op til ham 50 splinternye guldbukater, der alle bar kongens billede, og sagde til den forbausede bonde, som ikke rigtig skjønnte dette: "Mhnten er god; thi den kommer fra Vorherre, og jeg er hans statmester. Farvel!"

"Nu har jeg lært katekismen og kan den ogsaa."

Luther havde en liden søn, som hedte Hans. Da denne kom hjem fra skolen en dag, spurgte Luther ham, hvad han havde lært paa skolen den dag. "Jeg har lært katekismen", svarede gutten, "og jeg kan den ogsaa", tilføiede han glad. "Ei, ei!" sagde Luther, "har du lært katekismen og kan den ogsaa, da kan du mere end jeg. Thi vistnok er jeg en lærd mand i bibelen; men jeg kan dog ikke sige, at jeg har lært katekismen og i a n den. Jeg maa fremdeles holde paa at lære den, og det gjør jeg gerne, saalænge jeg lever."

"Mit barn, tro det, som din moder har lært dig."

Oberst Allen, en bekjendt fritænter her i landet, fik engang besøg af dr. Elliot paa en tid, da oberstens datter laa farlig syg og var døden nær.

Obersten førte sin gæst ind i et stort værelse, hvor han havde sine bøger staaende. Her forelæste han Elliot med megen tilfredshed en del af sine skrifter og spurgte ham, om han ikke havde været helbig i sine bestræbelser for folkets oplysning. Just som han holdt paa med dette, kom en pige ind med raske skridt og meldte ham, at hans datter laa for døden og ønskede at tale med ham. Han gik straks ind i værelset, hvor den syge laa, og paa hans begjæring fulgte Elliot med, da denne gjerne vilde høre samtalen mellem den vantro fader og den døende datter. Oberstens hustru var en from og gudfrygtig kvinde, som omhyggelig havde undervist sin datter i barnelærdommens sandheder.

Da faderen traadte hen til den døende datters seng, sagde hun: "Far, jeg er nu saa syg,

at jeg snart maa dø. Skal jeg holde mig til det, du har søgt at indprente mig, eller skal jeg tro, hvad min moder har lært mig?"

Obersten blev meget forlegen og kom i den heftigste sindsbevægelse; hans knæ vaklede, og hans hele legeme skjælv af skræk og uro. Efter et øieblik's tausshed svarede han: "Mit barn! Tro det, som din moder har lært dig!"

Gutten og ræven.

Der var engang en liden gut, som skulde til kirke. Og da han gik over en rydning i skoven, fik han øie paa en ræv, som laa paa en knaus og sov. Gutten tog en stor sten i næven. "Naar jeg nu tager libet af ræven", sagde gutten, "og sælger skindet, saa faar jeg mig penge; og for de pengene kjøber jeg rug, og den rug saar jeg paa fars agersted derhjemme. Naar saa kirkefolket kommer, saa siger de: "Det er da svare til vatter rug, denne gutten har!" Saa siger jeg til dem: "Traat ikke i rugen!" siger jeg. Men de lyder ikke. Saa skriger jeg til dem: "Traat ikke i rugen, siger jeg!" Men de lyder ikke endda. Saa skriger jeg til dem, det meste jeg orker: "Traat ikke i rugen, siger jeg!" Og saa lyder de.

Men ved det, at gutten skreg, vaagne de ræven. Den stvot op og satte tilfjogs, saa han fik ikke saa meget som en haardbot af det engang.

"Herre, jeg har kun dig!"

Andre maa sin sjæl fornøje med de blomster, jorden bær; men jeg hæve vil mit øie op til dig, min frelser kjær. Jordiff glæde snart forgaar, Jesus, blot din fred bestaar!

Rigere kan jeg ei blive, end jeg i min Jesus er. Alt hvad jorden har at give, fylber ei min sjæls begjær. Jesus, bedre statte gib, vær du selv mit hjertes liv!

Verden mangt et øie blænder, lofter med sit fagre skin. Smigrer først, med taarer ender, ghyder angst og kval i sind. Herre, for dens falske garn skjerm du selv dit svage barn!

Rjækt gjort.

Sm en sjømands næsten utrolige mod og uforfærdighed fortæller en, som selv var tilstede ved begivenheden, følgende:

I juli maaned 1872 laa den i de vest-indiske farvand stationerede kanonbaad „Albatros“ udenfor øen St. Thomas.

Paa grund af den store mæsse høier som lever her, var der udfærdt de strengeste forbud mod badning i sjøen, ligesom man ogsaa i andre henseender iagttog den største forsigtighed.

I klart roligt veir kunde man se en mængde 3 til 4 meter lange høier hvoltre sig rundt stibet for at opfange, hvad der blev kastet ud af levninger fra maaltiderne.

En dag løb det uhyggelige raab „en mand overbord.“

Det var toffen ombord paa den ved siden liggende franske bark „Marguerite“, som medens han holdt paa at skylle nogle kar havde tabt ballancen og gaaet paa hovedet i sjøen.

I et øieblik var alle mand paa dæk, og der blev et øredøvende spektakel. Der blev blæst med trompeter og slaaet paa tromme og larmet og støiet paa enhver optænkkelig maade for at stræmme høierne bort.

Smidlertid blev en baad gjort klar; men frantsmanden syntes i dødsangsten aldeles at tabe al besindelse. Han gjorde ialfald intet selv for sin redning, sjønt graadige høier omtredsed ham paa alle kanter og ikke lod nogen tvil om sin hensigt.

Da blev den voldsomme larm et øieblik afbrudt for i næste øieblik at blive endnu stærkere.

Fra det tykke stib var i det afgjørende øieblik baadsmændene sprunget i sjøen og naadde med nogle raske tag den synkende kof, som han saa hjalp til at holde sig oppe, indtil baaden naadde dem, og ti kraftige hænder reddede dem begge fra at blive høierernes fiske bytte.

Et rungende hurra hilsed denne glimrende baad, og foruden den reddede kofs inderlige tak fik ogsaa baadsmændene, saasnart hans daad blev bekendt, redningsmedaljen i guld.

Opl. paa gaader i nr. 48.

Bogstavgaaden: Brasillen.

Geogr. gaade: Danmark. Kragerø.
 1. Drøbak.
 2. Amager.
 3. Nizza.
 4. Nagdeburg.
 5. Nikante.
 6. Nisor.
 7. Rarso

Gaadespørgsm: 1. Hermon—Hermon
 2. Hermon—Hermod.

Geografisk gaade.

1. En by i Ungarn.
2. En elv i Frankrig.
3. Et land.
4. En by i Silesien.
5. En fjord i Norge.
6. En elv i Nordamerika.
7. En by i Tyskland.

Forbogstaverne danner navnet paa en by i England.

Mikal Davidsen
Egersund.

Skulte navne.

1. Var Anders en gentleman? (2 byer.)
2. Domsirken er pragtfuld. (1 by.)
3. Den lille Grant furter ofte. (2 byer.)
4. Siri beder om, at hullet maa syes igjen. (3 byer i flod.)

T. T.
Trondhjem.

Bogstavgaade.

10 11 5 er et guttenavn. 11 2 3 4 er en engelsk titel. 6 5 3 2 hed en romersk keiser. 1 2 3 4 5 6 gjer folk bange. 7 8 9 10 11 12 blev brugt i krig. 7 8 9 5 6 12 saar man, naar man er ullydig. 3 5 6 er et dyr. 11 10 4 7 har stibene brug for. 3 2 4 har hvert træ. 6 2 3 12 er en himmelrign. 5 1 11 5 6 er et pigenavn. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 er navnet paa en norsk helt.

Ingvarda Ingebretsen
Rjømandsfjær.